

ӘБ жетекшісі

Х.А. Бекмуратов,

Xattama No

«02» 09 2024 ж.

Директордың ТЖКО

B. P. Ytrebæva

« 01 » 09 2024 ж

Мектеп директоры

А.Ж. Айзакова

« 13 » 09 2024 ж

Дайындаған секция жетекшісі: Батыршин Н.С

2024-2025 оқы жылы

Түсінік хат

Қазақстанымыз тәуелсіз ел болғалы қазақтың ұлттық ойындарының дамуы және бұрынғы ата – бабамыздың қалдырып кеткен «Асық» - ойындарының көшпенді өмір салтының айнасы іспеттес, ол – тірі тарих. Тарихты білу тектілікке саналады.

Бабаларымыз ұрпағымыздың білекті те, жүректі болуымен қатар ақылды икемді, епті болуына да қатты алаң болған. Сол себепті де осы өнерді дүниеге келтірген «Асық» ойыны бабаларымыздан мирас болып келе жатқан асыл мұраларымыздың бірі. Әр кездері заманның қиыншылығына қарамастан осы ұлттық ойынымызды үлкендердің көрсетуімен қазіргі уақытқа дейін жалғасын тапты. Егемендік алған соң мектептің оқу бағдарламасына қазақтың ұлттық ойындарын таратуы енгізілді. 2011 жылы Республикалық Ұлттық Ойындар Комитеті (РҰОК) құрылып жанынан «Асық және Шекемтас» Ұлттық Ойын Федерациясы (РҰОФ) ашылды. Осы жылы «Асық және Шекемтас» спорт ойындары Қазақ халқының спорттық ұлттық ойындары ретінде енгізіліп арнайы ережесі бекітілді.

Мақсаты:

Оқушылар денсаулығын нығайтып, білім алуға, еңбек етуге, Отан қорғауға даярлығын арттыра отырып жоғары адамгершілік қасиеттер, рух сергектігін, күші мен төзімділігі қалыптасқан, дені сау, шат көңілді ұрпақ тәрбиелеу.

Міндеті:

Оқушылардың ұлттық ойындарымызға деген қызығушылықтарын арттыру, қазіргі заманда дамып келе жатқан қазақтың ұлттық ойындарын жетілдіру мақсатында асып мұрамызды ұрпақтан – ұрпаққа дәріптеу.

Күтілетін нәтиже:

Ауылдық, аудандық, облыстық тіпті республика көлемінде осы «асық ату» ойынның таралуы және ойынға өткізілетін жарыстардың көбейуіне ат салысу.

Асық ойын түрлері

1. Алшы ойыны – ойнаушыларға шек қойылмайды
2. Омпа ойыны – Бұл ойынды көбінесе бозбалалар ойнайды
3. Өріс ойыны – Өріс ойыны 3-7 метр (өріске ұзап барып атасын)
4. Асық тігіп ойнау – Төрт бұрышты сызық сызады көнен 4-5 м атады
5. Тас қала ойыны – Ойын қашықтығы 7-8 метрден кем соқпайды
6. Хан ойыны – Ойынға қатысушы көнге қанша асық тіетінін келіседі
7. Өлді ойыны – Шнбер ішіне екі асықты беттестіріп біреуін (Алшы біреуін Тәмші тігеді
8. Хан талапай – Балалар бұл ойынды үлкендердің басшылығымен ойнайды
9. Құмар ойын – Бұл ойынды үлкен кіші демей ойнай береді
10. Мерген ойыны – Ойын екі ойыншы арасында ойналады
11. Бүлде ойыны - Бес баладан жоғары болмауы керек. Шнбер ұзындығы мен ені 40 см-ден аспауы керек

Күнтізбелік жоспар

№	Мазмұны	Сағат саны	Уақыты
1	Асық ойын түрлері	1	
2	Бұлде - ойын түрлері	1	
3	Ойын ережесі	2	
4	Ойын тәсілі	1	
5	Ойын тәртібі	1	
6	Асықты иіріп тастағандағы жатысы бес түрлі аталады	2	
7	Ен сәтті тұрғандағы атауы (Азик) барлығын бірден ұтасын	1	
8	Төңкеріліп тұрғаны (Төмпі) яғны тәуекел мағынасы	1	
9	Дөнес бетімен түсуі (Бік) бік түсіп жатуы	2	
10	Шалқасынан түскені (Шік) асықтың іші көрініп жатуы	1	
11	Егер еңкейіп, тұмсығынан тік қадалса (Онқай)	2	
12	Сақа иіру тәртібі топпен иіруі	1	

13	Сақа иіру тәртібі жеке иіруі	1		
14	Ойын сақасының құрамы және оның мағынасы	2		
15	Асықтар негізі екі түрге бөлінеді (оңқай және солақай)	1		
16	Асық атауы : Кұлжа – арқардың аталығының асығы	2		
17	Асық атауы : Сақа – арқардың асығы	1		
18	Асық атауы : Асық – қой асық жілігінен	2		
19	Асық атауы : Шібіш – ешкі асық жілігінен	1		
20	Шеңбердің сызылуы тәртібі	2		
21	Ойын тәртібі	2		
22	Ойынды дамыту түрлері	1		
23	Ескі және қазіргі замандағы қазақтың ойындарын жаңғырту	2		
24	Қазақ ойын түрлерін дамыту	1		

Ақтөбе қаласы №34 орта мектебінің 2024-2025 оқу жылы Асық ату секциясына қатысатын ер балалардың тізімі

№	Аты-жөні	Класы
1	Баспигарин Дархан	5«А»
2	Есқожа Махмұд	5«А»
3	Жарасұлы Арысжан	6 «Ә»
4	Құстаплетов Еркеулан	6 «Ә»
5	Алдияров Азамат	8 «Ә»
6	Маликов Дамир	8 «Ә»
7	Ахмедияр Ернат	8 «Ә»
8	Бакыткерей Исмаил	10 «Ә»
9	Қаракеев Ерболат	10 «Ә»
10	Бахтыбаев Дамир	10 «А»

Жаттықтырушы: Н.С. Батыршин